

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» вобаста ба қабули диссертатсияи номзоди Умарзода Сафаралӣ Умар дар мавзӯи «Методикаи истифодаи бозихои компютери коромӯзӣ дар таълими донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ)

Комиссияи ташхиси Шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» оид ба диссертатсияи Умарзода Сафаралӣ Умар дар мавзӯи «Методикаи истифодаи бозихои компютери коромӯзӣ дар таълими донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) дар ҳайати зерин комиссия тибқи қарори Шурои диссертатсионӣ аз 9-уми июни соли 2023 интихоб карда шуданд:

1. **Ашурова Дилором** – дотсент, доктори илмҳои педагогӣ, аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ, таҳсилоти касбӣ, раиси комиссия;
2. **Шерматов Дусназар Саидович** узви шӯро – доктори илмҳои физикаю математика, профессор аз рӯи ихтисоси 01.04.07. – физикаи ҳолатҳои конденсӣ;
3. **Гулманов Усман Рустамович** – номзоди илмҳои педагогӣ, аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ, таҳсилоти касбӣ.

Рисолаи мазкур ба яке аз асосноккунии назариявӣ, коркард ва апробатсияи раванди омода намоеи донишҷӯёни зинаи бакалаврият дар чараёни таълим дар мактаби олии муосир дар шароитҳои татбиқ ва истифодаи технологияҳои иттилоотию компютерӣ бахшида шудааст.

Шарти асосии амалӣ кардани **унвонҷӯ** ин ҳадаф исботи назариявӣ ва санҷиши эксперименталии истифодаи БКК дар чараёни таълими муассисаҳои таҳсилоти олии омӯзгорӣ.

Аз таҳлили адабиёти илмӣ миқдори зиёди мақолаҳо Умарзода Сафаралӣ Умар дар мавзӯи «Методикаи истифодаи бозихои компютери коромӯзӣ дар таълими донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ» фаъолияти

чанбаи ташкилию технологии он, мақсаднокии мустақилонаю маърифатии мазмун ва самаранокии истифодаи таълими ҳамгиро ва монанди ин иншо шудаанд.

Дар натиҷаи омӯзиш ва таҳлили асосҳои илми-назариявии муаммои таҷдидшаванда муаллиф имконият пайдо намудааст, ки моҳият, хусусиятҳои раванд ва имкониятҳои методикаи таълим ба донишҷӯёни донишгоҳҳо, ташақкул додани омодагии мутахассис ба талаботи бозори меҳнат бо хусусияти муносибатҳо дар сатҳҳои ҳавасмандкунӣ-мақсаднокӣ, аксиологӣ, фаъолиятӣ-просессуалӣ, рефлексивӣ-баҳодихӣ муайян карда мешавад.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки яке аз ҷузъҳои мусбии корро он нуқта собит менамояд, ки унвонҷӯ нахуст методикаи истифодаи бозиро компютери коромӯзӣ дар таълими донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ, ки барои баланд бардоштани самаранокии дастовардҳои таълимӣ мусоидат намуда, омодагии мутахассиси ояндаро ба риояи талаботи муносири бозори меҳнат дар сатҳҳои ҳавасмандкунӣ-мақсаднок, аксиологӣ, фаъолият-просессуалӣ, рефлексивӣ-баҳодихӣ таъмин мекунад, таҳия ва пешниҳод шудааст мавриди омӯзиш ва таҳлили ҳамҷониба қарор додааст.

Дар асоси чунин муносибат ба муаллиф муяссар гардидааст, ки дар қорҳои озмоишӣ таҷрибавӣ факултети иқтисод ва идора (ихтисоси 1-25010818 баҳисобгирии бухгалтерӣ ва идоракунии дар соҳаи маориф)-и ДДОТ ба номи С.Айнӣ (ш.Душанбе) ва факултети идоракунии давлатӣ (ихтисоси 1-260103 идоракунии давлатӣ ва иқтисодиёт)-и Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (ш.Душанбе) пойгоҳи таҳқиқот интихоб гардида, дар озмоиши педагогӣ 60 нафар донишҷӯёни муассисаҳои таълимии мазкур иштирок карданд.

Ҷолиби қайд аст, ки бо таҳлили қорҳои назариявӣ ва илмию методӣ оид ба ин масъала, интихоб ва татбиқи маҷмуи усулҳои ба мақсад ва вазифаҳои тадқиқот мувофиқ, такроршавандагии натиҷаҳои тадқиқот муайян карда мешавад ва дар амал ҷорӣ намудани онҳо, мунтазам тафтиш кардани натиҷаҳои тадқиқот оид ба марҳилаҳои гуногуни қорҳои таҷрибавии ҷустуҷӯӣ, бо истифода аз усулҳои қорқарди математикӣ ва статистикий маълумоти таҷрибавӣ, тасдиқи фарзияи тадқиқотӣ бо натиҷаи қорҳои таҷрибавӣ-ҷустуҷӯӣ собит мегардад, марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Фарҳанги мутаносиби унвонҷу имконият додааст, ки у тибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.08. – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) мувофиқ буда дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати қорқарди консепсияи рисола,

хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷахоро инъикос менамояд. Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи тадқиқотро пурра ҳал намудааст, ҳулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи тадқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби тадқиқотӣ мебошад. Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика нақши муайян дорад. Дар асоси гуфтаҳои болои комиссияи ташхиси назди Шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 чунин ҳулоса менамояд:

1. Диссертатсияи Умарзода Сафаралӣ Умар дар мавзӯи «Методикаи истифодаи бозҳои компютери коромӯзӣ дар таълими донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ» мутобиқ ба талаботи банди 53-и Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ; гардидааст, иҷро шудааст. Диссертатсия дар ҷаласаи васеи кафедраи психология ва сотсиологияи идоракунии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳокима гардида, ба ҳимоя тавсия гардидааст. Дар «Ҳулосаи Академияи идоракунии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба диссертатсия баҳои ҳамаҷонибаи объективӣ дода шуда, мусбат арзёбӣ гардидааст.
2. Диссертатсияи мазкур ба талаботи бандҳои 32-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия қори илмӣ-таҳқиқотии таҳассусӣ ва мустақилона анҷомёфта буда, пажӯҳиши ҳамаҷонибаи муайян намудани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯёнро дар машғулиятҳои фанҳои дақиқ аз ҷумла информатика фаро мегирад.
3. Дар диссертатсия пешниҳоду ҳулосаҳои илмии асоснок ва бозътимод коркард шудаанд, ки дар самаранокии корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, дар муайян намудани имкониятҳои истифодаи бозҳои компютери коромӯзӣ дар таълими донишҷӯён дар самти фанҳои дақиқ аз ҷумла информатика, тақмили стандарту барномаҳои таълимию тарбиявӣ ва санадҳои конунгузории соҳаи маорифи кишвар доир ба мавзӯи таҳқиқшаванда метавон истифода намуд.
4. Диссертатсияи мазкур аз ҷиҳати моҳият ва мазмун ба шиносномаи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ), ки аз руи он ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» мувофиқи

фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 08 апрели соли 2022, №126 ҳукуки қабули диссертатсияҳо барои Ҳимоя дода шудааст, мутобиқ мебошад. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷа ва унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

5. Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон тоҷикӣ ва русӣ интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти қорро якҷоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмуъ фарогири 27 интишороти муаллиф инъикос ёфтаанд, ки аз онҳо 9 адади он мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти ҶТ банаҳррасида, ва 18 адади боқимондаашро мақолаҳои дар дигар нашрияҳо баҷопрасида, аз ҷумла дар маводи конференсияҳои байналмилалӣ илмӣ-амалӣ ва конференсияҳои ҷумҳуриявии илмӣ – амалӣ ташкил додаанд. Теъдоди маводи нашршуда ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.
6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Умарзода Сафаралӣ Умар истифодаи мавод бе нишон додани маъҳаз мавҷуд набуда, тамоми манбаъҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъҳаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз ҷиҳати шудани банди 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.
7. Диссертатсия ба талаботи банди 31-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) мувофиқат мекунад. Диссертатсияи мазкур аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои умумият ва ягонагии дохилӣ мебошад.

Навгони илмӣ ва муқарароти барои Ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсиониро собит месозанд. Комиссияи таҳқиқоти талаботи банди 61-уми Низомномаи шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ба инбат гирифта, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Умарзода Сафаралӣ Умар дар мавзӯи «Методикаи истифодаи бозихҳои компютери қоромӯзӣ дар таълими донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ

номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.01. – Назария ва методикаи фанҳои дақиқ (информатика, таҳсилоти олии касбӣ) ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба **ҳимоя** қабул карда шавад.

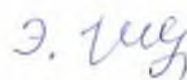
2. Ба ҳайси муқарризони расмӣ ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:
 1. **Файзализода Баҳрулло Файзалӣ**, доктори илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи технологияи иттилоотӣ ва методикаи таълими информатикаи Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав».
 2. **Назаров Аҳтам Пулотович**, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти технологияи информатсионӣ коммуникатсионии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ».
 3. Пешниҳод мегардад, ки муассисаи муқарризи диссертатсия **Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров** таъин карда шавад.
 4. Барои нашри эълон оид ба ҳимоя ва ҷойгир намудани автореферат ва диссертатсия дар сомонаи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президента Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.
 5. Барои ҷопи автореферат ба ҳуқуқи дастнавис дар теъдоди 100 нусха иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия, д.и.п., дотсент

Ашурова Д.

Узви комиссия, д.и.ф.м., профессор

Шерматов Д.С.

Узви комиссия, н.и.п. и.в. дотсент

Гулманов У.Р.